АВГУСТ
9
Среда
1939 он
№ 182 (2812)
Сэн 10 мунгэ

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

Huralsalai şine ziliiji erxim beledxelteigeer ugtaxa

...guu jixe bolьşeviig paartiiin ...II sjeezd bolbol soveed hur...linuudai urda ton jixe xa...salgatai zorilgonuudiiji tabi... baina. Manai oron dotor ...edeniitiin exin huralsal gol...b dyyrenxei. Mynөө, Staa...ka Gurbadugaar Tabanzil ..., gooroduudta bygedeniitiin ...da huralsaliiji bejelyylxe ba ...eevnide, byxii nacionaalьna ...yblikenyydte bygedeniitiin ...oonzilei dunda huralsal ty...xegdexe baina. Eneeniiji ...ktiiçeska bejelyyleed baixa..., byxii arad zonoi kylьtyy... ulam deeşelyylxe ba ...şan aradiiji kommuniizmiin ...xeer xymyyzyylxe xeregte ...xexii alxam xexe bainabdi.

...aarti ba praviitelьstviin an...alaar xyrieelegdehen soveed ...guulinuud xadaa yngeregşe ...e erxim pokazaatelьnuudiiji ...ahan ba huralsalaigaa ziliiji ...altataigaar yngergehen bai...

...ne zilde otliiçniguud—hurag... ba huragagşadai toonь ni...d olon bolhon ba pedago...eska kaadrnuudai kvalifi...canь, huragşadai znaaninь ...ed deeşee boloo. Eneenei ...ylьtaadta, huralsalai şanar ...arhan ba xojordoxi zilee ...ihan huragşadai toonь ysөөr... baixa jym.

...uriaad-Mongol respyyblikiin ...lөө hurguulinuudai onso il...ahan bagşanar bolbol xyy...liiji kommuniis dyyxeer xy...zyylxe ba hurgaxa xeregte ...xamşag amzaltanuudiiji tuil...aigaa tylөө, huralsalai xy...neriiji otliiçnoor tabihanai ...bygedeniitiin xydelmeride ...ivnaar xabaadalsahanaigaa ...ө, oordenuudaar ba „Aza...otliiçiin tylөө“ medaalьnuu...r nagrazdaalagdaa.

...oveed hurgagşa byxen xa... pedagogiiçeska iskyysstviin ...y maasternuudai zişeenyy... xalan abxa johotoi.

...urguuliiin byxii xydelmeriii...şөө hainaar tabilgada ba hu...alai ziliiji amzaltataigaar yn...gelgede şuxala ysloovinuu... negenь—huralsalai şine ...e haitar beledxelge bolno. ...nai byxii hurguulinuud bol... huralsalaigaa ziliiji erxim ...edxelteigeer ugtaxa ujalga... Hurguulinuudai pomeşçee...yydiiji xysed hainaar re...ontolxo, yçeebnigyydiiji ba ...liaadna posoobinuudiiji ...edxexe, hurguulinuudiiji ...şanaraar ykomplektovaalxa ...m. asuudalnuud xadaa gy...ei ugaa jixe udxaşanartai ...eg myn.

...Xaana jamar hurguuli, hural...aigaa ziliiji hain beldxelteii...r exilneb, tende xydelmerinь ...altataigaar yngergegdexenь ...om.

...Manai respyyblikiin tyryy ...rguulinuud bolbol huralsalai ...ne zilde beledxelgiiji erteen...e, organizovanoor ba hainaar ...uulhanaigaa rezylьtaadta, tus ...delmeriiiji sag soonь dyyr...ee.

...Zişeelxede, Tynxenei aimagai, ...ooriin xysed bişe dunda hur...uuli (direektorenь nyxer Zol...oojev A. V.) bolbol xyygedei ...aixa ger bairanuudta ba hur...uuliiingaa klaassuudta remoon...i dyyrgeze, şine internaad ba...za, jirexe zil soo dyyren ...yrexe tylieegee beledxeed, ...uxala xereglegdexe nagliaad...a posoobinuud ba busad xe...egselnyydiiji byrin beledxeze, ...urguulijaa bagşanaraar ykom...lektovaalhan baina.

...Jaruuniin aimagai, Egetiin ...somonoi exin hurguuli (erxileg...şenь C. Nomtiin) bolbol yşөө ...1939 onoi fevraalь harada, hu...ralsalai zilde beledxelei xydel...meriiin konkreetne plaan tabi...za, tereenee somsoveedei pre...ziidiymei batalalgada tabihan ba ...plaan soo xaraalagdahan xem...zeejabuulganuudaa praktiiçeska ...bejelyylce. 1939-40 onuud...ta xysed xyrxe 400 kyb. meetr tyliee beledxyylze, tereenee ene onoi main 3-da, bygediijinь gazaagaa şiryylhen ba hurguuliiingaa pomeşçeeninyydiiji, bagşanarai bairanuudiiji remoontolxo, şirdyylxe ba sagaaduulxa g. metiin xydelmerinyydiiji ijyynь harada dyyrgehen jym.

Ulaan-Ydiin № 12 hurguuli (direektorenь nyxer Driagaalina), № 16 (direektorenь nyx. Krasnoova) ba № 32 (direektorenь nyx. Sypryyn I. A.) hurguulinuud hain beledxelteinyyd.

Zygөөr, respyyblike dotorxi xede xeden hurguulinuud ton muu beledxeltei baihanь elirebe.

Tynxenei aimagai, Moondiin somsoveedei exin hurguuli (erxilegşenь nyx. Manьxeejev P. V.) bolbol 1939-40 onuudai huralsalai zilei beledxeliiji tahalduulxiin tuilda xyrgөөd baina. Mynөө xyrter tekyyşçe remoontoo dyyrgeedyi, hurguulinь oboruudovalagdaagyi, meebelь ba busad xeregselnyydeer dutamag, tyliee xysed beledxeegyi baina. Myn tereşelen, Kobookskiin exin hurguuli (erxilegşenь nyx. Ciibekov) xadaa bahal iime polozeenitei baina. Endexi somonoi soveed (tyryylegşenь nyxer Sorokobikoov) ba „Paartiiin XVII sjeezd“ kolxooz (tyryylegşenь nyx. Şoizoolov) gegşed hurguulinuudiiji tylieegeer xangaxiin tuşaa anxaralaa tabinagyi, xoişo tataza baina.

Jaruuniin aimagai Romaanovskiin, Gyyndiin ba Pogroomniin xysed bişe dunda ba Viitemei, Ylxasaagai exin hurguulinuud xangaltagyi beledxeltei. Edener, tylieegee hurguuliiingaa gazaaşirelgiiji dyyrgeedyi. Pogroomniin xysed bişe dunda hurguuli 800 m³ tylieenhee 300 m³-nь, Gyyndiin xysed bişe dunda hurguuli 600 kyb. meetr tylieenhee—360 m³-nь asaruulaad baina. Hurguulinuudiiji finansiirovalxa ba bagşanarta normaalьna xydelmeriiin ysloovinuudiiji xangaxa tuşaa aimgyisedkoom anxaralaa dutamag tabina.

Respyyblike dotor, ene zilde 7 hurguulinuud şineer barigdaxa aad, mynөө xyrter barilganuudiinь dyyreedyi baina. Jaruuniin aimagta—34 proceent, Biçyyrte ba Kabaanskada—40% g. m. belen boloo.

Manai respyyblikiin olonxi hurguulinuudta yçeebnigyyd dutamagdana. Huralsalai zilei exilxe xyrter, buriaad ba orod xelen deere 35 neretei yçeebnigyyd gargagdaxa johotoi aad, mynөө miil 2 neretei yçeebnigyyd xeblegdee. Mynөө xyrter şine alfaviid deere negeşji yçeebnig gargagdaadyi.

Gadna, zarim aimaguudai hurguulinuudanь bagşanaraar xysed ykomplektovaalagdaagyi baina. Biçyyrei aimagta exin hurguuliiin 37 bagşanar, xysed bişe dunda ba dunda hurguuliiin 43 hurgagşad dutuu. Tarbagatain raioondoxi xysed bişe dunda ba dunda hurguulinuudta 23 ba exin hurguulinuudta—41 bagşanar xereglegdene.

Xerbee, Tipograafi, Byrgiiz ba Byrkopsojuuz g. m. organizaacanuud ene ydernyydte erid xemzee abza şadaagyi haanь, hurguulinuudiiji yçeebnigeer xangalga tahaldaxa baina. Baha, hurguulinuudiiji bagşanaraar ykomplektovaalalga xadaa ton şuxala xereg bolno.

Hurguulinuudai exilxe bolzor xyrter ton bogonixon sag ylөө.

Uşar iimehee, ene ylehen sag soo, xydelmeridөө erid xubilalta gargaza, aavgustiin 15 boltor huralsalai zilei beledxeliiji dyyrgexe—partiiina, soveed ba komsomoolьsko organizaacanuudai, byxii obşçeestvennostiiin bojevoi zorilgo bolno.

Tariaaji tyrgөөr, hain şanartaigaar xuriaaja

Zişeete hain brigaada xuriaalga deere

Petropaavlovka. Zediin aimagai, Bydioonniin neremzete kolxoozoi №4 komsomoolьskozaluuşuudai brigaada (brigadiiranь nyx. Xooxlov) bolbol socialiis sorevnovaaniiji kolxoozniguudai dunda yrgenөөr delgeryylxe gaixamşag iniciatiivanuudiiji gargaza, eneeneigee yndehөөr, brigaadiingaa ybehenei xuriaalgiin plaaniiji kolxooz deeree egeen tyryylen dyyrgeze, tyryy brigaada bolzo garhan baina.

Mynөө, ene brigaada bolbol 35 xynyydhee byriden, 2 zaatka, 1 lobogreiketeigeer, 3 kombiniirovenne zvenoo bolzo, aavgustiin 1-nei yderhөө, gyrenei ton jixe udxaşanartai—tariaanai xuriaalgiin kampaanida exileze orohon baina.

Nyxer Xooxlovoi brigaadiinxid xadaa xuriaalgiin kampaaniiji exilxiingee urda tee, „1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө azaxiin produuktnuudai beledxelgede beledxel tuxai“ BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooltoi, ba Altain xizaarai, Beloglaazovska raioonoi kolxoozniguudai xandalgatai ba „Xuriaalgiin xydelmerinyydiiji yngergexe tuxai“ BMASSR-ei Narkomzeemei prizaaztai haitar tanilsahanaigaa hyyleer, kolxoozniguudai Byxesojuuzna sjeezdiiji amzaltataigaar ugtaxa ba xuriaalgiin kampaaniiji sag soonь, ynder şanartaigaar yngergexiin tylөө kolxoozoigoo brigaadiiji socialiis sorevnovaanida uriza, myn өөhed xoorondoo socialiis sorevnovaaniiji yrgenөөr delgeryylen, xuriaalgiiji exilhen baina. Mynөө, byxii brigaadaaraa, tariaanai xuriaalgiin xydelmeri deere ydereigөө noormiiji 180 proceenthee dooşo bişe dyyrgexiin ba 1940 onoi xydөө azaxiin viistavkede xabaadagşa bolxo xyndete erxiiji tuilaxiin tylөө temeselde zagsaba.

Brigaada xadaa xydelmeriingөө tyryyşiin ydernyydte ton hain zişeenyydiiji xaruulna.

Ceb. Altaiski.

Otliiçnoor xuriaaxiin tylөө!

Petropaavlovka, aavgust 4. (Manai sobkoorrhoo). Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida Borgoin „Ovcevood“ sovxoozoi intelligeentnyyd bolbol Zediin aimag soo tyryylen orolsozo, socialiis sorevnovaaniiji yrgenөөr delgeryylheneigee aşaar, ene zilei xabarai tarilgiiji xydelmeriiin 7 yder soo, ynder hain şanartaigaar dyyrgehen baigaa.

Mynөө, 6 kombainanuud ene zilei bajan urgasiiji xuriaaxajaa oroxoor belen ba kombainaar xuriaagdaxa uçaastoguudanь kombainioor byride bexizyylegdenxei. Poxoodno masterskoinь belen.

Sovxoozoi kombainioornuud nyxed Mezeecki, Mynkyyjev, Sambuujev, Zaleetin, Moskviitin ba Garmazaapov gegşed Altain xizaarai, Beloglaazovska raioonoi kolxoozniguudai xandalgiiji zybşen xelseze, „1939 onoi urgasa xuriaalgiin ba xydөө azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai“ BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooltoi, „Xuriaalgiin xydelmerinyydiiji yngergexe tuxai“ BMASSR-ei Narkomzeemei prikaaztai tanilsaza, xuriaalgiin kampaaniiji bogonixon bolzor soo, geeltegyigөө yngergexiin tylөө ba ene zilei namar Moskvaa goorodto bolxo, kolxoozniguudai Byxesojuuzna sjeezdde zişeete hainaar beledxexiin tula socialiis sorevnovaanida orolsozo, kombain byriiin 400 gektaarhaa dooşo bişe massiiviiji gy, ali yder byride 25 gektaar xuriaaxabdi geze ujalganuudiiji abba.

Alma- atiinska alьpeniistnuud bolbol tyxerөөn zildee, Ala-tauugai Zailiiska sahata massiiv deere liizeer jabalgiiji xexe argabaidaltai baina.
ZURAG DEERE: Tyjyyg-syygei mylihete gazaraar liiznigyyd jabaza baina.
(TASS-iin fotoxrooniko).

Urihalamziiji ugaa jixe entyziaazmtaigaar zaxina

3000 tyxerigte

Burmnogopromsojuuzai sisteemiin „Promkopiit“ geze promarteeliiin arxi gargalgiin maaster nyx. Nikiiforov xadaa Gurbadugaar Tabanzilei (xojordoxi zileinь vliipyskiin) gyrenei urihalamziiji ugaa jixe bajartaigaar ugtahan baina.

Şine urihalamziin udxa şanar ba tere xadaa manai oronoi oborooniiji bexizyylelgede aguujixe rooльtoi baihanainь tuxai nyx. Nikiiforov bolbol kollektiiveigee miiting deere, jixe xyxiyygeer xelehen baina.

Tereenei hyyleerenь, urihalamziiji zaxin abalga yrgelzelhen baigaa. Inag Exe orondoo duratai ba tereenei azáxiiji, oborooniiji ulam bexizyylelgiin xeregte preedanne baihan, nyx. Nikiiforov bolbol 3000 tyxerigei obl gaacanuudiiji abxaar bişyylbe.—„Oronoimnai aradai azaxii, kylьtyyrne baiguulganuud ba oboroononь ulam tyrgenөөr bexizeg, xygzeg! Manai oron xadaa delxei deerexi egeel xysentyges oron myn. Bidener xadaa oronoo xamagaalxaar xezeedeşji belemdi“—geze, urihalamziiji zaxin abxa zuuraa, nyxer Nikiiforov xelebe.

C. Dor.

Urihalamza taraalgiiji organizoovannoor jabuulna

Zediin aimagai azalşad bolbol Gurbadugaar Tabanzilei (xojordoxi zileinь vliipyskiin) gyrenei urihalamza gargaxa tuxai praviitelьstviin togtoomziiji ugaa j i x e entyziaazmtaigaar xylieebe. Gurban yder soo, aavgustiin 1-hee 3 xyrter, 1313 xynyyd xadaa 148000 tyxerigei urihalamziiji bişyylhen baina.

Urihalamziiji realizovaalalgada tyryy jabaza baihan somonuud gebel, Derestein somonoi azalşad boltol 16215 tyxerigei urihalamziiji 2 yderei torşo soo zaxin abaa. Doodo Burgaltain somondo 17.158 tyxerigei urihalamza realizovaalagdaba. Tus somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi tyryy staxaanovcuud—kolxoozniguud, nyxed Sosor Sansuujev, Ajuuşa Cedeenov gegşed xyn byxenei 150 tyxerigte bişyylbed.

Tereşelen, Zdaanovai neremzete promarteeliiin massoviig—komsomoolec nyx. Xooxolov gegşe urihalamziiji realizovaalxa xeregte ugaa aktiivnaar xabaadalsaba. Zediin pooçtiin kontooroi bişeg zөөgşe komsomoolec, Şişmarioov T. gegşe, hariingaa zaarabotna xylehende bişyylee. Tere xadaa urihalamza realizovaalxa tuxai, өөhediingөө kollektiivei dunda ton aktiivnaar xandaba. BKP(b)-ein aikoomoi xydelmerilegşed bolbol 4.925 tyxerigei urihalamziiji zaxin abaad, 1000 tyxerigiijinь, tere yder soonь tuşaaba.

Gexetei xamta, urihalamziiji ton tyrgenөөr ba organizoovannoor realizovaalxa tuxai agitacioonno-maassova xydelmeri xadaa zarim somonuudta ton datamag jabuulagdaza baina. Zişeelxede, Ziltyriiinske selьsoveed (tyryylegşenь Maksiimov) bolbol agitacioonnomaassova xydelmeriiji jabuulza xysed exileegyi baixa jym.

Myn, Zediin selьsoveed xadaa bahal tiime baina. Eneenei rezylьtaadta, urihalamza realizovaalalga bolbol tende organizoovanno bişeer yngergegdeze baina.

Iimehee, geegdegşed bolbol tyryyşyylei erxim zişeeji ugtan abza, agitacioonnomaassova xydelmeriiji yrgen dalaisataigaar jabuulza, urihalamza taraalgiin xydelmeriiji bolьşeviigşelen yngergexe johotoi.

Ceb. Zimbeejev.

Tyrel Moskvaahaa—amarşalga

Buriaad-Mongol ASSR-ei Xonxoloin ba Gaşein MTS-yydei kolxoozniguud ba kolxooznicanuudta, traktoriistnuud ba kombainioornuudta

Xyndete nyxedyyd, Taanartaa, bygedearadai torzestvoodo—xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkiin neelgede jirehen bidener xadaa tyrel Moskvaahaa xaluun amariiji xyrgenebdi.

Bidener bolbol viistavkiin neegdelgede xabaadababdi. Tereeniiji manai inag Staalinai oiriin soraatnig, SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei tyryylegşe Viaçeslaav Mixailoviç Moolotov torzeestvennoor neebe. Nyxed Mikojaan, Bulgaanin, Bydioonnii, Dimitroov, BKP(b)-ein CK-gei ba praviitelьstviin çleengyyd xadaa neegdelgede xabaadalsaba.

Ene xadaa imagta le xyxiyyn praazdnig baigaa. Moskvaada, manai viistavkede, jakuuduud, yzbeegyyd, tyrkmeenyyd, ykraiincuud, bulta suglaraa, ende kolxoozuudai, sovxoozuudai, MTS-yydei erxim tylөөlegşed jiree.

Bidener taanartai sug xamtadaa, viistavke tuxai ton yninehөө xoişo, oliijiş xөөreldehen bainabdi. Viistavke deere jyynyydei xaruulagdaxa baihan tuxai myn le oliiji unşahan bainabdi. Gexiin xazuugaar, ende gurban yderei torşo soo xaraaşamnai hanahanhaamnai ylyytene. Bidener xadaa xede xeden soryzeeninyydiiji, terenei toodo „Mexanizaaca“ geze pavilьooniiji xaraabdi. Manai promiişlennostь, jamar gaixamşag xyseteib, hain maşiinanuudiiji kolxoozuud ba sovxoozuudta ygene geeşeb daal Bidener xadaa „Orooho“ geze pavilьooniiji myn le xaraabdi. Hain pavilьoon, tende honin zyilnyyd elbeg, şinenyyd zyilnyyd olon! Xarahan yzehenөө bloknooduudtaa bygediijinь bişenebdi, negiijinşji algasan orxixogyin tylөө oroldonobdi. Gertee jirexetejeel xamta, xarahan bygedejөө byxiidenь zaabol xeleze ygexebdi.

Viistavke deere „Daalьna Vostoog“, ilangajaa Byriaad-Mongol ASSR-ei zaal jixenyyd amzaltanuudtai. Elektroficiirovanno kaartiin baihan, centraalьna steendede manai respyyblikiin ugaa jixe bajaliguudtai baihaniinь xaruulagdana. Orodog yydeneinь baruun talada, urdanь Danzaanov Togooşiin azahuuhan hejii ger tabigdanxai. Jaligyi ba jaduu ger. Terenei xazuuda, mynөө solo-to kolxooznig nyxer Danzaanovai azahuuza baihan baidalanь xaruulagdana. Ede byxiiner xadaa şadamaraar, intereesneer ba bodotiijinь xaruulza ynenөөr ba zybөөr xegdee. Ene steendiin xazuuda ekskyrsaantnuud xododoo olon baidag. Bidener өөriingөө Buriaad-Mongoloi zaaliiji jixeer haişaagaabdi. Buriaad-Mongol xadaa urdanь darlalta ba xaşaltada baihan malazaltai, nyydel oronhoo, ynder deede mexanizaacalgata tariaan azaltai tyryy socialiis respyyblike bolhoniinь, ende ton todo elieer xaruulagdaba.

Bidener xadaa viistavke deere centraalьna ooblastьnuudai kolxoozniguudtai uulzababdi, edener xadaa manai eksponaaduudaar bajarlahan ba omogorxohon baina. Bidenerei şinenyyd tanilnuudnai, tede zarim kolxoozniguud bolbol, Sojuuzai sviaşçeenne xiliiji xatuu zorimgoigoor xaruuhalza, manaida, manai kolxoozuudta azahuuxa ba xydelmeriixe zybşөөlөө ygebed. Bidener xadaa respyyblikiingee amzaltanuud tuxai, өөhed tuxaigaa, xile deere өөhediingөө azahuudal tuxai tede kolxoozniguudta jixe xyselteigөөr xeleze ygehen bainabdi.

Manai honirxolnuud aguujixe. Ene bagaxan bişeg soogoo, manai exe oronoi jyygeer bajalig ba elbeg baihan tuxai xysedөөr bişexenь berxetei baina. Pavilьoonuudaar jabaxadaa tedeniiji byri jixeer, byri byxөөr honirxon haixaşaaza exilneş.

Xyndete nyxedyyd! Bidener xadaa viistavkiin xabaadagşad bolzo, ton jixe ynder xyndiiji tuilaabdi. Gexetei xamta, өөriingөө raioonoi, өөhediingөө MTS-yydei, respyyblike dotoroo tyryy baixiinь tulada yşөө hainaar xydelmerilxe xeregtei. Bidener xadaa ene zilde gektaar byriliөө 12,5 ceentnerhee dooşo bişe tariaaji xuriaaxa geze ujalga ygehen bainabdi. Ene ujalga xadaa Irkyytske ba Çitiinske ooblastinuudai kolxoozniguudtai ba MTS-yydei xydelmerilegşedtei batalhan socialiis sorevnovaaniin doogovor soo bişegdenxei ba tereniiji dyyrgexe, ylyybşelen dyyrgexe johotoibdi.

Ene zilde manai raioonoi 15 kolxoozuudai 12-onь, bygede aradai xaruulalgada xabaadagşa baixa xyndete erxiiji tuilaba. Manai MTS-yydei kolxoozuud, kombainioornuud ba traktoriistnuud negen xyndel adaliaar, 1940 ondo bolxo xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkiin xabaadagşad bolog le. Ene zorilgo xadaa bidenei tuilaxaar xereg. Xeregeigee tylөө emxiteigeer ba zorimgoigoor orolsogtii, nyxed yyd! Hainaar, ba kolxooznoor xydelmeriөөl haa, tanai olonxidtnai bidendel adaliaar, iime jixe xyndөөr xyrieelegdexe ba Moskvaada xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkede xabaadaxa baina.

Viistavkede xabaadagşad: A. Soobolev, G. Ivanoov, K. Kalaaşnikov, A. Jekiimova, A. Varfolomeejev, I. Matvejeevski ba busad.

Moskvaa, aavgust 3. („Praavda“ aavgust 4.)

Ybehe xuriaalga jyynde xozomtoob?

Kabaanskiin aimagai, Xudariiinska selьsoveedei kolxoozuudta ybehe xuriaalgiin xydelmerinyyd udaaruulagdaza baina. Ene selьsoveedei 4 kolxoozuud xadaa ybehe xuriaalgada jixeer xozomdozo orohon jym. „Pyytь Staalina“ kolxooz bolbol 19 xydelmeriiin yderei torşo soo oroidoo 130 gektaar sabşalaagiiji sabşaza, 1090 ceentner ybehiiji xuriaaza abaa. Xarin, tus kolxooz xadaa plaanaigaa johoor 400 gektaariiji sabşaza, 19000 ceentner ybehiiji xuriaaza abxa johotoi baigaa.

Ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydei udaaruulagdahan jabadalai gol şaltagaan jyyb gehen asuudalda, tus kolxooz bolbol xuriaalgada boloşogyi muugaar beledxehen baigaa geze sexe xariuusaxa xeregtei. Maşiinanuudanь xysedөөr remoontlogdoogyi baiba. 5 kosiilkanuudai 3-iinь xydelmeriiөө bolzo baihanşji haa, tedenerenь ydereigөө noormiiji dyyrgedeggyi baina. Maşiniistnuudanь yder byri taban gektaar sabşaxa noormotoi ааd, arai geze 3 gektaar sabşana. Ene xadaa kolxoozdonь azalai discipliiniin jixe hula baihiiji xaruulna. Ede bygediin rezylьtaadta, 48-50 xynyydhee olon xynyyd xuriaalga deere xabaadanagyi. Xarin, kolxoozniguudai xamtiin suglaan deere batalagdahan, ybehe xuriaalgiin plaanai johoor, ybehe xuriaalgada sag yrgelze 70 kolxoozniguud xydelmerilze baixa johotoi baigaa. Xuriaalga deere xydelmerilze baihan brigaadanuudai dunda agitacioonnomaassova xydelmerinyyd oroidooş jabuulagdanagyi. Myn tereşelen, kolxoozoinь praavleeni xadaa socialiis sorevnovaaniiji yrgen dalaisataigaar delgeryylgiin xeregte anxaralaa tabigdaggyi ba tereniiji organizovaaldaggyi baina. Tiime deerehee, „ybehe xuriaalgiin yjede xedii staxaanovcuudtaibta“ gehen asuudalda kolxoozoinь tyryylegşe Sereebrennikov xariuusaxa argagyi baidag. Iimehee, edener xadaa ynen sexe kolxoozniguudai xydelmeride haad xedeg looderьnuud, rvaaçuudtai jamarşji temesei jabuuldaggyi baihanь eli bolno.

Myn tereşelen, Xudariiinska selьsoveedei kolxoozuud xuriaalgiiji udaaruulza, organizoovanno bişeer jabuulza baina.

„2-doxi piatileetka“ kolxooz (tyryylegşenь nyxer Kalaçiixin) bolbol 20 xydelmeriiin yderei torşo soo oroidoo 275 gektaar gazariiji xuriaahan baina. 6 senokosiilkanuud xydelmerilxe johotoi aad, tedenei gurbaniinь ijyyliiin 15 boltor xydelmeriiөө bolhon ba tereenhee xoişo xydelmeriiөөgyi, xodo remoontdo baihan jym.

„Partizaan Xudariinec“ kolxoozşji (tyryylegşenь nyxer Perfiiilьjev) eneenhee deere bişe baidaltai. Kolxoozniguudanь xydelmeridөө jixe oroi garaza, erte orodog.

Ede kolxoozuudai dergedexi partiiina, komsomoolьsko organizaacanuud bolbol ybehe xuriaalgiiji sag soonь erximeer dyyrgexiin tyloө temeseliiji organizovaalaagyi, politiiçeske udxaşanartai—ybehe xuriaalgiin xariuusalgatai xydelmeriiin xazuu talada baiba.

Xytelberilxii oorganuud ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehe xuriaalgiin tuşaa xysed xariuusaxa johotoi. Edener xadaa mynөөdereigөө baidalda konkreetne viivod xeze, xuriaalgiin xydelmerinyydei teempde erid xubilaltanuudiiji xexe johotoi.

Mangadaajev.

Партиин зэргэдэ абалгые хүтэлбэрилэхэ

Мухар-Шэбэрэй аймагай, Сутайн сельсоведэй зарим партийна эхин организацинууд хадаа колхознигуудые, хүдөө интеллигенциие ВКП(б)-эйн зэргэдэ оруулха тухай үрэтэй хүдэлмэри ябуулажа шадаагүй байна.

Жэшээлхэдэ, сельсоведэй дэргэдэхи территориальна эхин организаци (парторгань Цыренова Бадмацу) хадаа һүүлэй гурбан һарын торшо соо, партиин членэй кандидадта миил 2 хүнүүдые абаһан байна.

Мүн тэрэшэлэн, ту с сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи партийна кандидатска группа (парторгонь Д. Санжеев) болбол ургалтын талаар тон хангалтагүй байна. Энэ кандидатска группа хадаа 1939 оной эхеэр организовалагдахадаа 2 членгүүдтэй ба нэгэ кандидадтай байһан аад, организовалагдаһан сагһаа хойшо нэгэшье хүниие партиин членэй кандидадта оруулаагүй байна.

Дээрэ хэлэгдэһэн фактнууд юу харуулнаб гэхэдэ, эдэ парторганизацинууд болбол өөһэдынгөө эгээлшухала функцинуудай нэгэн—партиин зэргэдэ колхозно залуушуудые, түрүү хүнүүдые оруулха тушаа хангалтатай хүдэлмэри ябуулжа шадаагүй.

Даш.

ZURAG DEERE: Kabaanskiin aimagai, „Pyytь socialiizma“ kolxoozoi, an ysxeberilexe feermede xydelmerildeg P. N. Krasiiviix gegşe өөriingөө pitoomcanuud—jenootanuudiiji bariaad baina. (P. Mixailovoi foto).

ХҮНЗОНОЙ ЭРИЛТЭНҮҮДЫЕ ХҮСЭД ХАНГАХА

Хори. Дээдэ - Хэжэнгын сомоной „Манай ажал“ колхозой дэргэдэхи лавкын продавец, колхозой член—комсомолец Гунзынов Д. Ж. болбол ажалдаа тон хайхарамжагүйгөөр хандана. Үбэһэ хуряалгын кампаниин шухала үеые хэды мэдэжэ байбашье, бүхэли үдэртөө лавкаа хаагаад зайжа ябадаг, тиихэдэнь, колхознигууд хадаа продавецые бэдэрэжэ, ажалһаа һаатажа байхаюм. Гадна, Гунзынов болбол колхознигуудта тон бюрократ ба бүдүүрхүү ааша гаргадаг. Дутуунуудаа ликвидировэлжэ, зангаа зайахань шухала байна.

КОЛХОЗНИК.

Xiliin saanahaa telegraammanuud

Ispaanska arad ylesxelen yzene

Pariiz, aavgustiin 5. (TASS). Ispaanidaxi ediee xooloi kriizis xursadaza baina. Xynzoniinь ylesxelen yzene. Produuktnuudiiji kaartoçkaar ygene. Ijyyliiin 31-de, Madriidska gazeedyydei medeesehenei johoor, aavgustiin 4 ba 5-nai ydernyydte, e zeete pajoogoi kaartoçkaar xy byxende—urgamalai 100 graam tohon, 100 graamm saaxar, graamm çeçeviice, 30 graam koofe, 75 graamm treeske yg xe baina.

Germaanidaxi vojeenne beledxelgenyy

Loondon, aavgustiin 5.(TASS). Briitiş jynaited preessiin medeesehenei johoor, germaanska vojeenne zasaguud bolbol olon tooto rezerviistnyydiiji aarmida tatana. Priizev xadaa iime maştaabuudaar yrgelzeloө haa, nөө 2 millioon xyntei geze dorxoilogdodog germaans aarmiiin toonь sentiaabriiin 9- xojor millioon 250 miangan x bolxo baina.

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynciin ba Loondonhoo TASS-iin korrespondeentnyydei medeesehenei johoor)

Centraalьna Xitadta

Froont deere xubilaltanuud boloogyi.

Xoito Xitadta

Şanьsii proviinciin centraalьna ba urda çaastьda boroo jixeer orozo myrenyyd yjerlebe. Vojeenne jabuulganuudai xygzelte zogsoogdoo. Datuun-Pyçzoyyske tymer xargiin jixeşeg uçaastoganь uhanda oruulagdahan baina.

Ijyyliiin 29-de xitaduud bolbol Xygyaaniiji şangaar atakovaalba. Udaan sag soo yrgelzelegdөөgyi esergyyselgiin hyylde japooncuud bolbol ton jixe geegdelteigeer goorodhoo garaza oşohon baina. Xitaduud b bol ton jixe bojepripaasuud ba ediee xooloi zapaasuud ezelbe. Anьiin zyyn-xoin Siasiaanьda xehen xitaad dai erid kontrataakiin rezy taadta, japooncuud bolbol g rodiiji orxixo baatai bolh baina. Siasiaaniiin tyloө b daanda japooncuud xadaa 5 xynyydee geebe.

Urda xitadai froont tuxai n deenyyd ygei.

Şanxaidaxi antijapoonsko pisaateliiin aarest

Çynciin, aavgustiin 5. (TASS). Hajaxan Şanxaida, ulasxoorondiin seitlьmeentiin poliica xadaa japoonsko zandarmeeritei xamta, xitadai elite pisaateli Ai-iiniiji arestovaalba. Ene aar xadaa japoonsko vojeenşçine antijapoonsko deejateilьnyy bariza ygelgiin exinь geeşe g ze olon tooto xynyyd toolo

Tiancziindaxi japooncuudai antiangliiisk kampaani

Loondon, aavgustiin 5. (TASS). Reiterei medeesehenei johoor, japooncuud xadaa Tianьcziindaxi angliiiska konceesside miaxa abaaşalgiiji xendeşji zybşөөnegyi. Hyylei me-eli deeselnyydei johoor, ysegel Tiancziinda angliiiska x fiirmnyydei gerenь handarg dahan baina. Buta soxilgodo poonsko soldaaduud jirebe ze avtoriteetne istooçniguudi medeetei bolbo.

JAPOONSKO VOJEENŞÇINIIN TIIL

Xitadta bolhon, xojor zilei torşo sooxi dain xadaa japoonsko vojeenşçiniin—xitad gazar deere ezemdelgiin poxoodiiji tyrgөөr dyyrgexe gehen plaanai ebdeze handarhiiji xaruulna. Dainai esesenь oroidooşji xaragdanagyi. Aguujixe xitad arad bolbol өөhediingөө xysenyydiiji sugluulna, xysentyges rezeervnyydiiji bii bolgono, oronoigoo baruun talada promiişlenne şine oçaaguudiiji bodxoono. Egeel tereegeeree, dainai fundaamentiiji tabina, tiime tula, japoonsko imperialiistnuud bolbol egeel eneenhee ton jixeer aidag baina. Xitad aradai sylөөrelgiin dain bolbol negedexi etaapahaa xojordoxidonь orohon baina. Şine yje—xitadai aarmiiin koontrdobtolgiin beledxelgenyyd bolzo baina. Japooncuud xadaa mynөө, Xitadta, gynzegii xolo oroxiiji şiidnegyi. Gurbadaxi etaapta, japoonsko samurainuudai suxarilta ba xitad aarmiiin koontr dobtolgo bolxo baina.

Mongol Aradai Respyyblikiin xilenyyd deerexi provokaacanuudaaraa, japoonsko vojeenşçine bolbol japoonsko „xemzeeleşegyi xysenyyd“ tuxai hanamziiji bii bolgoxiiji hededeg baina. Mongol-soveed seregyydte esergyy ba japoonsko ezemdegşedte zoriuulagdahan erid soxilto bolbol samuraiska dyyxiin ilagdaşagyin tuxai japoonsko avantiuriistnuudai xeteryy hanalnuudiiji daxin nege eliryylen buta soxino.

I. Ceitliinei kniige bolbol daalьnovostooçno agreessorei „xysen“ tuxai yligernyydei byxiidөө xuurmag xudal baihiiji yşөө daxin gerşelne. Dain bolbol oronoi zonxiloxii kliikenyydei handaran butaralgiiji tyrgedxene. Ede byxii vikoontnuud, graafuud ba kniaazinuud bolbol daintai daşaramduulan ton jixe olzonuudiiji ygedeg, ugaa jixe gazartai, promiişlenne olon tooto predprijaatinuudtai baina. Oronoi ton jixe pomeeşçig ba kapitaliist gegdedeg imperaator baixahaa gadna ene xadaa 1.350 miangan gaa gazartai (tedenei 1.260 miangan gaa gazaranь modotoi) ba 750 mln. ieen ymsiin kapitaaltai baina—dvorcoovo kamariili bolbol „naaciin dyxoovno xysenyydiiji mobilizovaalna“, tailbariian xelexede, өөriigөө bajazuulxiin ba kapitaalai magnaaduudiiji bajazuulxiin intereesyydte, aradai şuhiiji adxadag baina. Ene xysenyyd bolbol Japooniiji, vojeenne avantiuuranuudaa yrgelzelyylgedenь tylxine.

Iigeze, Japoonoi samoderzaavna monaarxi bolbol kapitaliistnuud ba pomeeşçigyydei intereesyydiiji xamagaaldag baina. Ede intereesyydiiji oficeernyydei, policeiske ba zandaarmanuudai ugaa jixe aarmi xamagaaldag jym. Parlaament xadaa Japoonoi konstituuciiji formaalьnaar uridşalan xaradag. Gebeşji, ene xadaa oron soogoo jamarşji rooliiiji dyyrgedeggyi baina. Imperaatorai dergede baidag soveşçaatelьna oorgan—Niuusa Soveed bolbol jixeşeg udxaşanartai baina. Soveed bolbol dvoornuud şadarai çinoovniguud, jixe pomeeşçigyyd ba otstavnoi generaalnuud, admiraaluudhaa baidag. Edener xadaa bultadaa, baankanuud ba konseessinyydtei barisaatai baina. Byxii apparaadainь ypravleeninь miniistrnyydei kabineedei garta baidag. Miniistrnyyd xadaa imperaatoraar tomilogdodog. Vojeenne ba dalain miniistrnyyd bolbol tusagaar polozeenide baidag jym. Edener xadaa өөhediingөө asuudalnuudaar premьjeer-miniistrhee gaduursexe imperaatorta xandaza şadaxa baina.

Dain xadaa tariaaşadai azaxiiji handargana, tedenei olonxinь edixe xooloor ton jixe dutagdalda baina. Japoondoxi byxii gazarainь xaxad, pomeeşçigyydte ba kulaaguudta medeetei jym. Ene xadaa tariaaşadai 2.500.000 bagaşag azaxiinuud ali zergiin gazartai bainab, 3.500 pomeeşçigyyd xadaa tiime gazariiji ezelne geze xaruulna. Areendne tylelgiin xemzeenь, urgasiin 60 proceentde xyredeg.

„Ene zilde urgasiin garaaşji haa, garaa ygeişji, tereenhee duldiidangyigөөr, tanaar zaagdahan yder soonь, zaagdahan bolzor soonь, areendne tylelgөө tanda abaaşaza ygexeb. Xerbee muu şanartai riis baigaa haanь, bi xadaa tereniiji hain riiseer helgexiiji ujalgainab“. Arendaatornuud bolbol pomeeşçigtei iigeze bişemel doogovoriiji bataldag. Tariaaşadai byle byxen dunda zişeegeer 800-1000 ieen (nege ieen-1 tyxerig 30 mynge) yritei baidag ba yder soo 15-14 seeneer (seen—1,3 mynge) azahuuxa johotoi baina. Japoondo registraacalagdahan, 300 mianga şaxuu prostituudkanuud bii jym. Tedenei xaxadanь—ygeitei bylenereөr xudaldagdahan, tariaaşadai basagad baina.

Japoonsko kapitaliistnuud bolbol өөhediingөө xydelmerişediiji xairagamgyigөөr eksploatiirovelne. Japoonsko nege xydelmerişiin xygelmeriiinь xylehen, jevropeiske xydelmerişiin xylehenyydhee 5-6 daxin baga baina. Bagaşuud ba exenerei baidalanь ilangajaa xyşer xynde baina. „Aiti“ gazeed bolbol, exenernyyd xadaa Okaadzaaki goorodto, tekstiilьne faabrikanuud deere syytke soo 20 çaas şaxuu xydelmerilne geze bişene. 25 nahatai bolood baixadaa, xynyyd bolbol tyberkyliioozhoo bolzo yxene. Oficiaalьna medeenei johoor, 1933 ondo japoondo 17.524 xynyyd ba 1937 ondo—30000 xynyyd bejee xorolon alahan baina.

Japoonsko imperaator xadaa—„bozestvoo“ „esege“ geeşe, ene xadaa japoonsko ba koreiske araduudta „bajariiji“ asaraa gehen tuxai beseede şagnaxa gansaxan erxe aradta tabigdana. Miangaad çinoovniguud, kyylьtiin slyziitelьnyyd, „erdemted“ bolbol imperaator xadaa—japoonsko aralnuudiiji bii bolgohon naranai burxan Amateraasiin tyrelxinь jym geze, japoonsko arad xadaa „byxii busa aradhaa ynder deere baina“ geze, azalşadiiji xuuraxiiji hededeg baina. Ene xadaa, xitaddaxi dainiiji xariuulxiin tula ba japoonsko imperialiizmiin kolooninuud—Koreide ba Formoozdo terjelen oşolgiiji xariuulxiin tula xeregtei bolxo baina.

Daintai daşaramduulan, japoonoi biydzeedei 80 şaxuu proceentnь aarmi ba floodto zoriuulagdana. Hurguulinuud ba bolьniicanuudta өөdegyi, baaxan myngen tabigdana. Vojeenşçine bolbol oronoi ezen geeşebdi geze өөhediigөө toolodog. Ene xadaa gyrenei apparaadta ton şuxala rooliiiji dyyrgene. Vojeenşçine bolbol byxii zasaguudiiji өөriingөө garta oruulalgiiji tuiladag. Mynөө Japoondo imperaatorai, vojeenne ba dalain xeregyydiiji erxilxe miniistrnyydei, dalain xeregyydiiji erxilxe generaalьna ba glaavna ştaabuudai naçaalьniguudai sostaavtaigaar imperaatorska staavka organizovaalagdahan baina. Staavka bolbol praviitelьstviin byxii xemzeejabuulganuudiiji kontroliirovalna. Ene xadaa, byxii „doxooduud“ generaalnuudta oruulagdadagiinь xaruulna.

Çinoovniguudai glaavna „priincipenь“—ymsiin olzo ololgo boloo. Korein generaalgybirnaatorai poostdo baihan admiraal Saitoo bolbol ton jixe olzo oldog baina, zişeelbel, jamar negen territoori deere tymer zam barigdaxanь geze medyylbe. Hyyleerenь ene „abiaanь“ buruuşaagdahan baina. Terenei hyylde, barilga tuxai medyylgiiji şineer xebe. Terenei xoorondo, ene territoori deere, tabimal niuurnuudaaraa, gazar tuşaa tariaaşadiiji zoboodog xoroto maxinaaciiji xelgehen baina. Iigeze, Vakacyykeer tolgoiluulhan praviitelьstvo bolbol Osaaka goorodoi nege raioonhoo nygөө raioondo pybliiçne gernyydei kvartaaliiji abaaşalgatai daşaramduulan, afeere deere 1 mln. şaxuu ieen „olzo“ olhon baigaa.

Ede byxii bydyylig jabadalnuud bolbol aradai maassanuudai zebyyrxeliiji busalgana. Mynөө, oron soonь xyşer xynde lixoraadaçna orşombai bolzo baina. Xeblel, kinoo, kyysstvo ba şazan bol japoonsko seregyyd „xi aradai sylөөrelgiin tyloө ter sexe“, „terenei zol zarga ba amagalan baidaldanь tu xiiji“ oşono geze aradta etig xiiji oroldodog baina. Ge raalnuud ba admiraalnuud b bol stydeentnyydte „japoon ideoloogiiin istoori“ba „japo sko dyyxiin istoori“ tuşaa le cenyydiiji unşana. poon xadaa byxii delxeiji lan abxa“ gehen duuji byxende duulxiijinь kazaa nuudta baihan soldaaduud baalana.

Gebeşji, „nacionaalьna xiiji mobilizaacalga“ bolbol gaxan rezylьtaadiiji ygene. poonsko arad xadaa tu yxexe duragyi, ba busa duudta zebyyren baixa dura baina. Xitaddaxi deermede nyyd, samurainuudai zerligş ba aaşanь japoonsko zar deereşji xysedөөr duuld

I. Ceitliinei kniigiin ty xelei glavaada, faşiizmda dainda esergyy japoonsko a şa maassanuudai temeseliiji ruulaa. Japoonoi komm paarti bolbol antivojeenne, tiiaşiis froontiin xytelber şөөr vestypaalna. Xydelmer dei temesel, tariaaşadai te sel, aarmidaxi antivojeenne deloөn bolbol imperialiis poonoi xiiliiji yde yder byxende hularuulna.

S. ALESKOV

Zahabari

„B. M. Үнен“ gazeedei 1939 onoi aavgustiin 8-nai meroi xojordoxi polosaada garahan, BMASSR-ei SNK-g BKP(b)-ein Obkoomoi togtooloi zagoloovka korrektor B. Zaapovai gemeer alduutai garahiiji „kolxooz obşçeestvenne malazaliiji xygzyylxe xemzeejabuulga tuxai,“ geze zahaza unşaxiiji guigdana.

Redaakc

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 2-44, отв. секретаря 2-23, Сельхозотдел — 7-55, Прометдел — 5-07.

БМАССР-ей НКПП-ей типографи. бурглавлит № 1119